

Cena numeru
10.000 mk.

Cena prenumeraty
w Łodzi

Miesięcznie 170.000.

Z przes. poczt.

Miesięcznie 200.000

poza Łódź 11.000

Konto Pocztow. Kasy

Oszczęd. 60594.

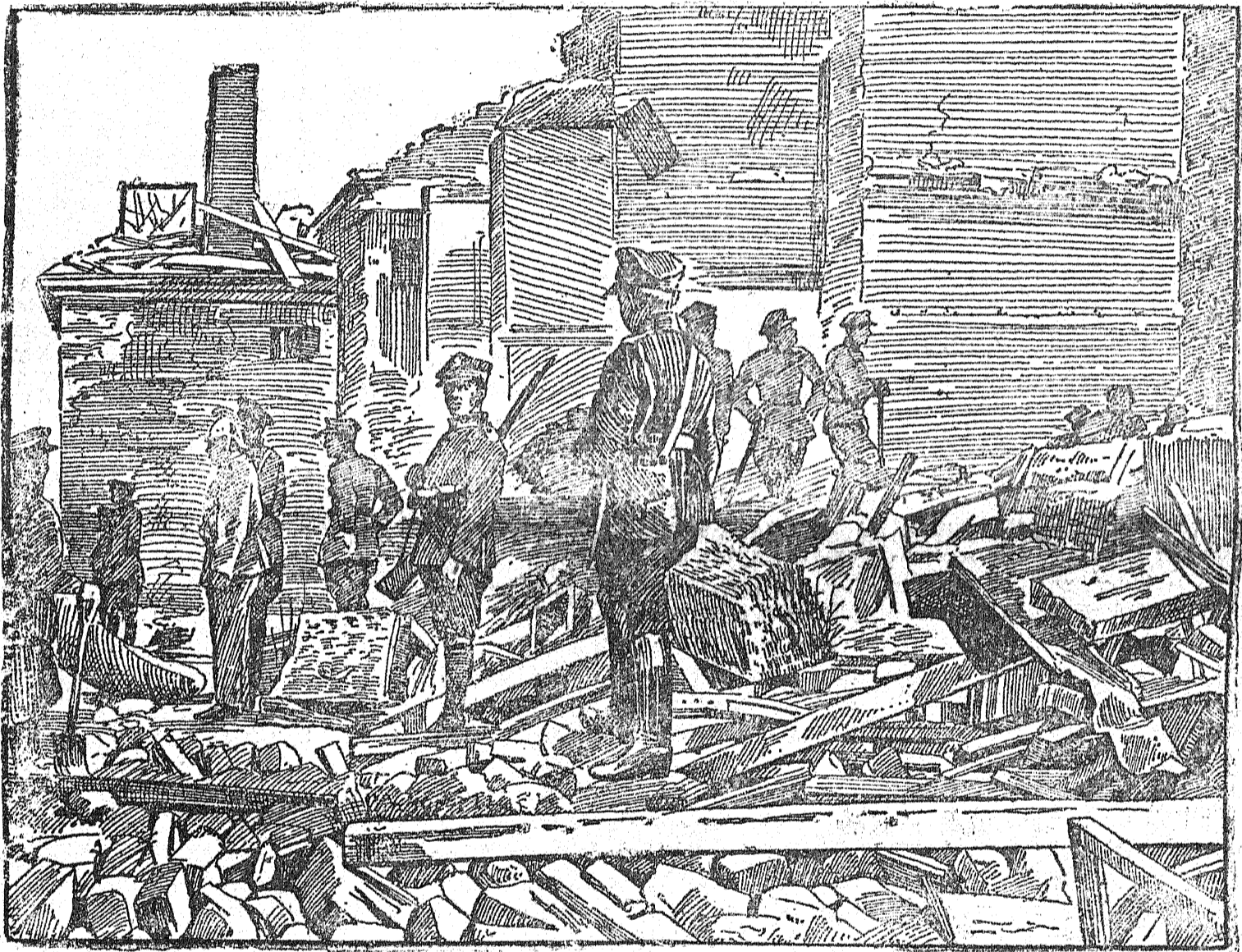
Należność pocztowa
opłacona ryczałtem.

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Niedziela, dnia 28 października 1923 r.

Na gruzach Cytadeli.

Ruiny X Pawilonu (wedle fotografii M. Fuchsa).

Dlaczego fabrykantom potrzebny jest strajk.

Przemysłowcy łódzcy oświadczyli, że wv buch strajku jest dla nich niespodzianką. Nie-wiadomo, co w tym wypadku bardziej podziwiać cynizm czy naiwność bezbraniama pp. przemysłowców, w oibrzymiej większości przedstawicieli delikatnej mniejszości narodowej, przedstawicieli, z których niejeden zapewne jest „Mędrcem Sionu“. Widocznie pp. Barceńscv. Poznańscy et tutti guanti uważają polską opinię publiczną za nieistniejącą, dziecinna, czy szalona — Największym wogóle błędem żydów. jest chorobliwa megalomanja, przeświadczenie o umysłowej niższości przeciwnika, który w mniemaniu żydów niezdolny jest wogóle do zrozumienia żydowskich metod walki. Tymczasem Aryjczykowi przywyklemu do zasad uczciwej gry — fair play — trudno jest tylko odczuć i pojąć anormalne i zbrodnicze zasady żydów nie

posiadających wogóle żadnej moralności ludzkiej i ograniczenie niezdolnych do jej odczuwania czy zrozumienia. Jednakże Rzymianie Aryjczycy, twórcy najlogiczniejszego może i najjaśniejszego prawa wygłosili słynną zasadę: is fecit, cui prodest — ten uczynił, komu to korzyść przynosi: więc ludziom jasno i trzeźwo myślicym nie dającym się usnąć chloroformem kłamstw żydowskich widoczne jest jak na dłoni, kto spowodował strajk i dlaczego — cur, sine modo, guando, guibus auxiliis.

Henryk Ford autor „Międzynarodowego Żyda“ mówi iż Aryjczykowi — przeciwko niemu zwłaszcza — trudno jest naogół przeniknąć motywy działania żydów, a to dlatego ponieważ Aryjczyk czyni to lub owo zazwyczaj z jednego powodu, żyć zaś z dwóch lub trzech a nawet więcej.

Otoż dla czego nie wierzymy że strajk był dla łódzkich przemysłowców niespodzianką. Jeżeli z jednej strony musimy się zgodzić że robotników zmusiła konieczność do chwycenia się tego środka dla wywalczenia sobie lepszych warunków ekonomicznych, wobec ciągłego spadku waluty i równorzędnego a może nawet nieproporcjonalnie wysokiego podnoszenia się cen artykułów pierwszej potrzeby, to z drugiej strony trzeba zrozumieć że dla fabrykatorów jest on nawet na rękę wobec wielkiego magazynowania zapasów manufaktury. Nikt nie chce płać za manufakturę trzy razy drożej niż żyło, więc aby utrzymać na przyszłość owe sztuczne ceny, nie usprawiedliwione żadną kalkulacją, naprzód redukuje się prace a potem u rządzi się strajk, aby wywołać popłoch i skłonić publiczność do kupowania, wskutek czego powstaje nowa fala drożyzny.

Po strajku robotnikom rzuci się okłapy np. 30 proc. a równocześnie ceny materiałów idą w górę o 200 proc. bo powiada się: robocizna

Dziś!

CASINO

Dziś!

OSTATNI ROMANS DON JUANA

sześć aktów z życia trzech kobiet.

W rolach: Marij, Marjanny i Marquity trzy piękności:

Anita Berber, Lya de Putti, Olga d'Org.

Niesłychany przepych wystawy!

Ośniewające stroje!

Niezwykła treść!

30 architektów, 50 malarzy, 20 rzeźbiarzy i dekoratorów oraz liczne rzesze robotników pracowały przez pół roku nad wykonaniem 400 scen tego olbrzymiego filmu, a 90 szwaczek, 70 krawców, 40 modystek i 20 szewców nad wykonaniem ośniewających strojów dla trzech pięknych i rozkośnych w Don Juanie kobiet: Marij, Marjanny i Marquity, oraz dla J. E. Dou Juana bi Marana, wreszcie dla całego zastępu statystów i statystek.

Muzyka kameralna pod dykcją p. LEONA KANTORA.

Początek przedstawień o godz. 3-ej.

(2319b)

Początek przedstawień o godz. 3-ej.

Tylko 3 dni!

ODEON

Tylko 3 dni!

Na ogólne żądanie Sz. Publiczności.

„Lideczka“

podług
arcygłósnej
powieści

M. Arcybaszewa

S A N I N

Wielki erotyczny dramat w 6 aktach, ilustrujący zgangrenowane życie Rosji.

W rolach głównych: Stefan Kuzniecowa, Mia Mara i Tatjana Tarydina.

Początek przedstawień o g. 3-ej pop

(2521s1)

Początek przedstawień o g. 3-ej pop.

droższa i dolar poszedł w górę. O tej kalkulacji fabrykantów pisaliśmy obszernie, więc nie mamy się po co nią szerzej tu zajmować. Ale nigdy nie można dość podkreślić innego celu „Medrców Sjonu“ Fabrykanci żydowscy z pełną świadomością dążą nie tylko do obalenia obecnego Rządu narodowego, który jest dla nich kamieniem obrazy, ale do zupełnego zniszczenia Polski i urzędzenia w niej państwa żydowskiego, ponieważ jak się wyraził jeden z wybitnych żydów. Polacy najlepiej nadają się na niewierników żydowskich, jako dość inteligentni, by wydatnie pracować na swych panów, ale za mało sprytni, aby rzucić ich jarzmo. Każdy strajk w chwili obecnej przynosi żydom korzyść: albo otrzymują kredyty i rujnują niemi walute naszą, umieszczając dewizy wysokocenne w zagranicznych bankach jak to wykazał wypadek zmarłego nie dawno w Krakowie Wolfsdorfa, który pozostawił w bankach zagranicznych m. i. 400C dolarów (8 miliardów marek) 5000 ft. szterlingów (20 miliardów marek) i milion koron czeskich (50 miliardów marek), nie licząc innych walut obcych) albo też przystawiają Rządowi pistolet do głowy, grożąc rewolucją do której zresztą uchają zdawna masę celowo i systematycznie.

Jeżeli zaś te wywody nie wystarczą do przekonania, że jedna i ta sama ręka kieruje akcją fabrykantów łódzkich i akcją wvrotową dążącą do obalenia i zniszczenia Państwa, to niech czytelnik zestawia fakty dziejące się wspaniale ze sobą obecnie i niech przypomnia sobie technikę urzędzenia w wszystkich rewolucjach czynając od rewolucji francuskiej aż do bolszewickiej i obecnych ruchów rewolucyjnych w Niemczech. Wszędzie i zawsze to samo magazy nowanie artykułów pierwszej potrzeby, wstrzymywanie dowozu żywności, wywoływanie niedźwarstw słabszych ekonomicznie a osłabienie

warstw zamożniejszych społeczeństw aryjskich wreszcie wybuch.

A teraz użyczymy krótki przegląd ostatnich wydarzeń. Wybuch w Cytadeli akcja komunistów w wojsku, strajk komunistyczny na G. Śląsku, agitacja ciemnych żywiołów w wień powiatów m. in. w łódzkim (Nie sprzedawajcie teraz zboża, bo wam będą płacić na wagę złota), strajk kolejowy i niesłychany skok dolara, który powinien stać najwyżej 600 tys. (według pokrycia złota). Te wszystkie rzeczy mówią straszną a wyraźną zbyt chyba mowa. Gdy sobie u przytomni nadto, że obecnie to jutro rozpoczyna się nadzwyczajna sesja wielkiego komitetu wykonawczego organizacji sionistycznej w Londynie na którą wyjechali wczoraj posłowie do Sejmu polskiego dr. Thon dr. Reich, rabin Brot, Gruenbaum, Farbstein Lewinson i senator Rubinstein i że na podobnym zjeździe w Londynie w r. 1920 na którym m. in. był obecny również p. Gruenbaum ustalono plan zniszczenia Polski, to zrozumiemy plan kampanii anonimowego mocarstwa i wyteżymy wszystkie siły, aby ostatni może akt zmagania się Gen'usza Polski z wrażyn. poipem indzkiem skończył się zwycięstwem i triumfem Polski, bo jeśli Jehowa żydowski mówi: „Przezemnie panują królowie, to Chrystus Pan rzekł: Ufajcie, jam zwycięzył świat“.

Vis maier.

Od Administracji.

SKUTKIEM STRAJKU KOLEJOWEGO I ZWIĄZANYCH Z TEM TRUDNOŚCI W DOSTAWIE PAPIERU ZMUSZENI JESTEŚMY ZAPRZESTAĆ NA CZAS NIE-OGRANICZONY NASZEGO WYDAWNICTWA WIECZORNEGO P. T. „GONIEC WIECZORNY“.

ADMINISTRACJA „ROZWOJU“.

Nowości

Zamiast żelaza
przy anemii, blednicy i osłabieniu
pig. chlorofilowe Gessnera
preparat roślinny poleca
Apt. Warszawa, Al. Jerozolimskie 11. 1996 b

WIADOMOŚCI POLITYCZNE

Nasi najserdeczniejsi.

(wp) Przed kilkoma dniami na łamach prasy toczyła się ożywiona polemika w sprawie raportu, pochodzącego rzekomo od Polskiej Ligi Praw Obrony Człowieka i Obywatela, wystosowanej w przedmiocie „numerus clausus“ w Polsce, do francuskiej centrali tejże Ligi. Francuska Liga opublikowała memorandum, a niektóre dzienniki warszawskie wystąpiły przeciwko polskiej Lidze, zarzucając jej uciekanie się do pomocy czynników obcych, dla załatwiania wewnętrznych sporów w Państwie. Polska Liga Obrony Praw Człowieka w osobie posła Smiarowskiego i senatora Poznana, oświadczył urzędowo ministrowi Seydzie, że Polska Liga raportu takiego nie sporządzała, ani też nie wysyłała.

Dzisiejszy „Kurjer Warszawski“ jako epilog tej sprawy podaje depeszę Ligi francuskiej do polskiej wyjaśniającą, że raport, dotyczący „numerus clausus“ pochodzi od komitetu żydowskiego, a nie od delegacji polskiej.

Niech się przekonają...

(wp) W połowie listopada przybywa do Polski dwóch posłów socjalistycznych na sejm pruski, celem zapoznania się ze stanem, panującym w kołach niemieckich. Posłom tym towarzyszyć będą posłowie polscy do sejmu pruskiego, Sierakowski i Baczowski.

Oszczędności w min. Spraw Zagr.

(wp) Zgodnie z ogólnym planem gospodarczym Państwa na rok przyszły, minister skarbu skreślił z budżetu min. spraw zagranicznych, z sumy 17 i pół miliona złotych polskich, sumę 2 i pół miliona złotych, redukując w ten sposób cały budżet min. spraw zagranicznych. Wobec tego, budżety placówek zagranicznych i centrali zostały jeszcze raz zrewidowane przez departament administracyjny. W rezultacie na placówkach zagranicznych osiągnięto 2 miliony 187 tysięcy złotych polskich oszczędności. W centrali zaś zredukowano 68 urzędników etatowych i kontraktowych.

TELEGRAMY.

JEST TO CNOTA NAD CNOTAMI...

BERLIN, 27. (PAT) Rząd Rzeszy wydał oficjalne oświadczenie, w którym przeciwstawia się najenergiczniej oświadczeniu, poczynionemu przez Kahra, głoszącemu, iż z obecnym rządem Rzeszy nie będzie nigdy mógł prowadzić rokowań. Według wiadomości otrzymanych przez „Berliner Tageblatt“ z Monachium poczynione przez Kahra oświadczenie, było również dla rządu bawarskiego niespodzianką i zostało tam przyjęte jako okoliczność nadwzajemnie przykrywa i utrudniająca porozumienia.

EPOKOWA CHWILA RZECZYPOSPOLITEJ.

**Rząd podejmuje decydujący wysiłek celem sanacji skarbu.
Rekonstrukcja gabinetu.**

**Pp. R. Dmowski, W. Korfanty, St. Grabski i Chłapowski
członkami zrekonstruowanego rządu.**

WARSZAWA 27.X (PAT) Na wniosek p. prezesa rady ministrów, p. Prezydent Rzeczypospolitej postanowił z dniem 27 października b. r. zwolnić zgodnie z prośbą d-ra Marjana Seydę z urz. min. spraw zagranicznych, d-ra St. Głabińskiego z urz. ministra wyznań religijnych i oświecenia publicznego i Jerzego Gościckiego z urzędu min. rolnictwa i dóbr państwowych.

Równocześnie na wniosek p. prezesa rady ministrów, p. Prezyd. Rzeczypospolitej zamianował pp. posła na sejm Rzeczypospolitej **Wojciecha Korfante** ministrem bez teki, **Romana Dmowskiego** ministrem spraw zagranicznych, posła na sejm Rzeczypospolitej profesora d-ra **St. Grabskiego**, ministrem wyznań religijnych i oświecenia publicznego, oraz posła na sejm Rzeczypospolitej d-ra **Alfreda Chłapowskiego** ministrem roln. i d. p.

WARSZAWA 27 10 (AW) „Gazeta Warszawska”, omawiając objęcie tek przez Dmowskiego i Korfante, pisze że zmiany te mają na celu jedynie polityczne wzmocnienie gabinetu w chwili, gdy przystąpić on ma do decydującego wysiłku w zakresie sanacji Skarbu i wewnętrznej naprawy Państwa. Ciężka operacja na którą czekaliśmy lat tyle, nare-

szcie się zaczęła. Rząd musi wykazać maksimum siły i autorytetu. Przechodzimy najtrudniejszy okres w dziejach niepodległej Polski. To jest głównym powodem, dla którego na czele społeczeństwa stanąć muszą najdzielniejsi ludzie i najdzielniejsze charaktery. Wśród nich pierwsze miejsce zajmują Roman Dmowski i Wojciech Korfanty.

WARSZAWA 27 10 (AW) W kulisach sejmowych obiegają pogłoski, że przewodniczącym ciał doradczych przy ministrze skarbu mianowany zostanie dr. Jerzy Michalski. W skład rady wchodzić będzie 4 przedstawicieli większości.

Ruch strajkowy coraz szersze zatacza kręgi.

Stolica pod obuchem strajku pracowników miejskich.

Strajk maszynistów kolejowych trwa dalej.

Studenci szkół wyższych w Krakowie w roli listonoszów.

WARSZAWA 27 10 (AW) Dziś wybuchł strajk pracowników miejskich, który objął pociągi kanalizacyjne, szpitale i straż ogólną. T. zw. prace konieczne są wykonywane. Strajk trwać ma 24 godziny. Komisja strajkowa rozpoczęła pertraktacje z prezydentem miasta, Jabłońskim.

WARSZAWA 27 10 (AW) Strajk kolejowy w dyrekcji warszawskiej trwa nadal. Pociągi kursują według rozkładu z niewielkimi opóźnieniami, prowadzone są przez wojsko, oraz maszynistów dyrekcji wileńskiej i poznańskiej. Pociągi podmiejskie ograniczono do połowy.

KRAKÓW, 27 10. (AW) Strajk pocztowców trwa w dalszym ciągu. Na głównej poczcie przyjmują tylko przekazy pieniężne i depesze. Poczcie po mieście roznoszą studenci wyż. ucz.

KRAKÓW 27 10 (PAT) Służba telefoniczna i telegraficzna utrzymywana jest przez studentów i siły wojskowe. Połączenia między miastowe funkcjonują bez trudności.

WARSZAWA 27 10 (PAT) Do władz kolejowych zgłosiło się 50 studentów politechniki warszawskiej, którzy w czasie wakacji odbywali praktykę na parowcach jako palacze. Obecnie będą użyć, jako siły pomocnicze na parowozach.

LWÓW 27 10 (PAT) Dzienniki donoszą że położenie strajkowe w dniu wczorajszym nie uległo zmianie. Nie strajkują maszyniści w Złoczowie, Tarnopolu i Podwołoczyskach. Komisje wojskowe rozpoczęły dzisiaj urzędowanie we Lwowie, Stryju i na przetrzeni Lwów, Przemyśl, Rzeszów. Wczoraj nastąpiło zaprzysiężenie powołanych do wojska maszynistów kolejowych. Zdemobilizowani maszyniści otrzymują biało-czerwone opaski, które noszą na ramieniu. Podlegają oni bez pośrednio władzy i sądowi wojskowemu. Dzięki temu w ciągu dnia dzisiejszego, a najdalej jutro przywrócony będzie ruch normalny.

BIAŁYSTOK 27 10 (PAT) W dniu dzisie-

jszym stanęły warsztaty kolejowe bez podania przyczyny strajku. Praca podjęta została przez pomocnicze brygady robotników.

POZNAŃ 27 10 (PAT) Dzisiaj wybuchł tutaj częściowy strajk na poczcie. Gmach poczty jest zamknięty. Przyjmowane są tylko pilne telegramy.

POZNAŃ 27 10 (PAT) Sytuacja strajkowa na kolejach poznańskich przedstawia się jak następuje. W okręgu dyrekcji poznańskiej pociągi prowadzone są przez poznańskich kolejarzy aż do Łodzi. Dzisiaj odbyła się u prezesa dyrekcji konferencja z maszynistami. Brak jest pewności co do ostatecznej decyzji dzisiejszego zebrania organizacji które są zwolennikami strajku. O ile chodzi o drużyny pociągowe i urzędników kolejowych, to grupy te są przeciwne strajkowi. Dyrekcja nie zapatruje się na sytuację pesymistycznie.

POZNAŃ 27 10 (PAT) Obrady związków kolejowych zakończyły się uchwałą przyłączenia się do strajku. Za strajkiem oświadczyli się tylko pracownicy kategorii niższych. Przeciw strajkowi wypowiedzieli się maszyniści, konduktorzy i urzędnicy.

WARSZAWA 27 10 (PAT) Strajk kolejowy objął część parowozowni w Lublinie, oraz warszawski dworzec gdański i wschodni. W dyrekcjach małopolskich położenie nie zmienione. W Krakowie ujawnia się poprawa o tyle, iż część PZK dobrowolnie podjęła służbę. Maszyniści powołani na ćwiczenia rezerwowe stają z gotowością do służby.

WARSZAWA 27 10 (PAT) Wiadomości, które się pojawiły o rzekomym zabiciu pewnego maszynisty w Piotrkowie, który prowadził pociąg, okazały się zmyśnione. Mają one na celu wywołanie niepokoju wśród chętnych do pracy maszynistów.

WARSZAWA 27 10 (PAT) Pomimo powzięcia się tu i owdzie nowych ognisk strajkowych na kolejach, istnieje jednak wśród strajkujących tendencja do zlikwidowania strajku.

OTRZEŻWIENIE

LWÓW, 27 10. (AW) „Gazeta Lwowska” donosi, że w kołach ukraińskich ustala się coraz bardziej postanowienie skierowania akcji politycznej na drogę lojalności wobec państwa polskiego. W związku z tem projektowane jest wysłanie delegacji ruskiej do Prezydenta Rzeczypospolitej celem przedłożenia szeregu życzeń. W skład delegacji wejść mają działacze polityczni partji trudowej i radykalnej.

Przeciwko projektowi występują socjaliści ukraińscy.

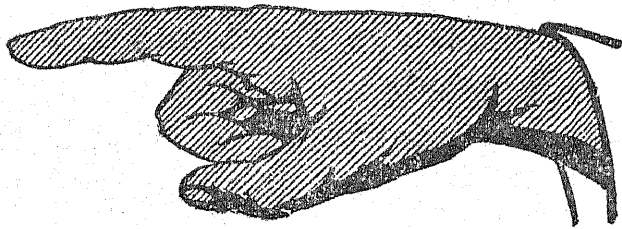
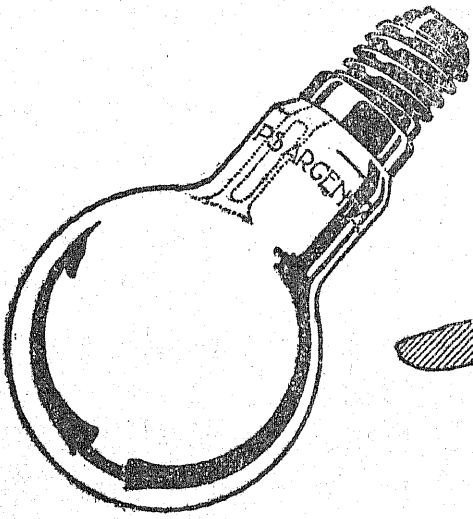
ANGIELSKI EXPERYMENT SANACJI FINANSÓW. SZTUCZNA INFLACJA.

LONDYN, 27 10. (AW) „Daily Mail” donosi, że projekt sztucznej inflacji został opracowany w głównych zarysach, przez specjalną komisję ekonomiczną i obecnie znajduje się już w Ministerjum Skarbu. Projekt opiera się na przesłance, że przyczyną bezrobocia są ograniczenia kredytowe. Przewiduje on emisję stu miljonów funtów szterlingów postaci 4 kolejnych emisji po 25 milionów funtów każda. Komitet ekonomiczny odrzucił myśl sztucznego obniżenia cen poziomu przedwojennego. Celem projektu inflacji będzie utrzymanie na stałym poziomie cen obecnych. Bank angielski obniżył by stopę procentową o pół procent z chwilą obniżenia się kosztów utrzymania o 10 punktów i odwrótnie podwyższy stopę dyskontowa o pół proc. gdy koszty utrzymania wzrosną o 10 punktów. Wreszcie projekt przewiduje wprowadzenie cel uprzywilejowanych dla artykułów żywnościowych, pochodzących z dominjów i odwrotnie dla produktów angielskich, wysyłanych na rynki zbytu do dominjów.

Ostatnim punktem projektu jest realizacja rezolucji, powziętej na konferencji premjów angielskich, według której Wielka Brytania i dominja stanowiąc mają zamkniętą unję ekonomiczną.

Wprowadzenie tego projektu potwierdził Baldwin oświadczeniem, że uprzywilejowane taryfy wprowadzone zostaną w interesie dominjów angielskich, celem ściślejszego zespolenia ich z matczyną.

Polako-Holenderska Fabryka Lampek Elektrycznych
„PHILIPS” Sp. Akc. w Warszawie.

PHILIPS ARGENTA
 Chroni wzrok. (2225s2) **Żądać wszędzie.**

W przededniu rozwiązania problemu odszkodowań.

Francja zgadza się na zwołanie konferencji rzeczoznawców.

LONDYN 27 10 (PAT) Dosłowny tekst odpowiedzi francuskiej na propozycję angielską w sprawie zwołania mieszanej komisji międzynarodowej dla zbadania zdolności płatniczej Niemiec nie został jeszcze ogłoszony. Zdaniem jednak sfer miarodajnych, warunki postawione przez Francję, będą przyjęte przez gabinet angielski, który zajmie się odpowiedzią francuską na poniedziałkowym posiedzeniu.

LONDYN 27 10 (PAT) Prasa angielska omawia stanowisko Stanów Zjednoczonych wobec propozycji angielskiej. Według doniesień dzienników, apel Baldwina do Poincarégo wywarł głębokie wrażenie na opinii publicznej Stanów Zjednoczonych, które pokładają wielkie zaufanie w rozumie politycznym premiera Francji.

BERLIN, 27. (PAT) Prasa niemiecka omawia żywo przyjęcie przez Poincarégo projektu zwołania rzeczoznawców.

„Vorwaerts“ zauważa, iż odtąd otwiera się możliwość rozwiązania w należyty sposób zagadnienia odszkodowań.

BERLIN, 27. (PAT) Jak donoszą niema. Stinnes przystąpił do dalszych rokowań z władzami okupacyjnymi w sprawie podjęcia pracy po odbytej uprzednio konferencji z kanclerzem Stresemannem.

NEW YORK, 27. (PAT) „Associated Press“ donosi z Waszyngtonu, że wiadomość o przyjęciu przez Francję, Belgię i Włochy propozycji angielskiej co do zwołania międzynarodowej konferencji rzeczoznawców uważana jest w Waszyngtonie za duży krok naprzód na drodze do uregulowania kwestji reparacji. Ze strony kompetentnej podnoszą, że o ile sytuacja będzie się dalej rozwijała w tym kierunku to rzeczoznawcy amerykańscy będą mogli wstąpić do komisji w charakterze członków.

Francja uznaje rząd republiki Nadreńskiej.

Nowy środek płatniczy zamiast marki niemieckiej.

BERLIN 27 10 (AW) Wg. wiadomości z Paryża, Eirard, przedstawiciel Francji, w międzysojuszniczej komisji rządzącej w Nadrenji, otrzymał z polecenia uznania prowilozycznego rządu separatystów, który ukształtował się w Koblenji pod przewodnictwem Matthosa.

BERLIN 27 10 (AW) Minister finansów rządu republiki Nadreńskiej, Wolternoff, udzielił prasie wywiadu, w którym m. in. oświadczył: Rząd nadreński stworzy nową walutę. Jednostką będzie frank reński, którego wartość równać się będzie frankowi francuskiemu. Narazie zamierzona jest emisja 1 miljarda franków reńskich. Pokrycie waluty reńskiej stanowią asygnaty skarbowe, gwarantowane przez własność ziemską w po-

staci hipotek na nieruchomościach. Reszta potrzebnych sum zostanie dostarczona przez prywatne konsorcjum, które w zastaw otrzyma hipotekę na kolejach Nadrenji, pozostających pod administracją władz okupacyjnych.

PARYŻ 27 10 (PAT) Journal donosi, że ukonstytuował się tymczasowy rząd nadreński w następującym składzie:

Kierownik z tytułem komisarza wykonawczego Matthes, sprawy zagraniczne i handlu, Metzger, skarż Dr. Wolterherf, sprawy wewnętrzne Liebing, oświata i wznawia, dr. Kremer, komunikacja, dr. Müller, sądownictwo, adwokat Kleeber rolnictwo i aprowizacja Simon.

iony marek złotych, w sztabach, monetach i kosztownościach.

SAMA NAZWA POCIĄGA.

BERLIN 27 10 (AW) Nowe środki płatnicze, wydane przez berlińskie państwo, cieszą się niezwykłym popylem Kaszy Reichsbanku

ILE ZŁOTA ZNAJDUJE SIĘ W P.K.K.P.
 WARSZAWA 27 10 (AW) „Gazeta Warszawska“ oblicza, że w dniu 20 bm., w skarbcu PKKP znajdowało się złota na sumę przeszło 54 milionów marek złotych i srebra na sumę przeszło 9 milionów marek złotych, tak, że w ogóle zapas złota w PKKP wynosi 63 mil-

oćczone były tłumami publiczności, wymieniającymi marki niemieckie na nową walutę. W pierwszych dniach wypłata wyniosła przeszło 930,000 dolarów.

Kronika telegraficzna.

(kt) Dziś w niedzielę o godzinie 12 w południe nastąpi otwarcie wystawy prasy polskiej na obczyźnie.

(kt) Dzienniki lwowskie, bez różnicy kierunków politycznych, zaprzeczają możliwość dymisji dowódcy DOK Lwów gen. Jędrzejewskiego, podnosząc jego zasługi, jako jednego z najdzielniejszych obróńców Lwowa.

(kt) Rząd bawarski pociągnął przywódców ruchu separatystycznego w Pałacu do odpowiedzialności sądowej oskarżając ich o zdradę stanu.

(kt) Separatysta nadreński w Pałacu, oskarżonym przez rząd bawarski o zdradę stanu, grozi wg. kodeksu karnego, obostrzonego w wydanym rozprządzeniu rządu bawarskiego — kara śmierci, oraz utrata wszelkich praw.

(kt) Przywódcy powstania zbrojnego w Kistrzyniu zostali skazani: 1 na dożywotnią twierdzę, 2 na 12 lat twierdzy. Pozostałych dwunastu skazano na wzięcie od 6 miesięcy do 1 roku.

Ze sportu.

DZISIEJSZE MECZE.

O godz. 3 pp, na boisku ŁKS odbędą się zawody pomiędzy Unionem i ŁKS-em. Spotkanie będzie ogromnie ciekawe, gdyż w rozgrywkach o mistrzostwo drużyny te osiągnęły wynik 0:0, a żadna nie wykazała wybitnej przewagi. Przez długi czas mówiono nawet, że Union jest najsilniejszą drużyną łódzka.

O godz. 10 m. 30 na DOK IV spotka się GMS z Sokołem w zawodach rewanżowych o tytuł „Mistrza kl. C. W razie zwycięstwa Sokoła rozgrywki o mistrz. kl. C. zostaną zakończone, w przeciwnym razie obie drużyny rozegrają z sobą mecz decydujący w przyszłą niedzielę. **Goł.**

Warszawska giełda oficjalna

WARSZAWA dnia 27 października

WALUTY.

Dolar 1750000—1730000

Londyn 7815000—7700000

DEWIZY.

Belgia 88500—87300

Londyn 7840000—7745000

Nowy Jork 1750000—1720000

Paryż 102500—100750

Praga 51880—51000

Szwajcaria 311700—305000

Wiedeń 2460 2433

Włochy 78400—77300

Frank złoty szwajcarski 334000

Bony złote seria B. C. D. (2150000—2100000)

Z ostatniej chwili.

GÓRNICY PODJĘLI PRACĘ.

DĄBROWA GÓRNICZA 27 10 (PAT)

W dniu dzisiejszym zakończony został strajk górników. Na konferencji pomiędzy przedstawicielami przemysłu górniczego a zawodowymi organizacjami górników przyszło do porozumienia, na podstawie którego akordziści, o trzymują 27 proc. a robotnicy dniówkowi 275 proc. podwyżki. Wskutek tego w poniedziałek 29 b.m., na wszystkich kopalniach w zalebie Dąbrowskiem podjęta została praca.

NA MARGINASIE.

Plotka.

Obskurna w Polsce panuje moda,
Chorych stosunków widomy znak;
Jeden coś chlupnie, drugi coś doda
I plotka leci jak chyży ptak
Igrek z małżonką zróżnił się nieco,
(Choć jej zazwyczaj szczerze jest rad), —
Wnet dzięki wieści ze skrzekiem leca:
Mąż ..., zabił żonę i uciekł w świat!
Skradłszy precjoza dla tej, co wiecie...
Pogwałcił przysięg małżeńskich ślub.
Dziś, zbrodniarz, hula z dziewczką po świecie,
Nie wiedząc nawet gdzie żony grób!!! —
Raz przed „Savoy”em uczciwa dama
Spotkała Iksa i... koniec już!
Wnet tysiącębna w dal leci fama:
Romans w hotelu... ot, ładny kusz!!!
Codzień oboje w innym chambre garnie
Zgłębiają grzechu wspólnego toń...
Doprawdy, tacy ludzie zbvt marni,
By im podawać uczciwą dłoń! —

Stanisław Żyżkowski (Eszet).

CZECHY I JUGOSŁAWIA.

Skapczyzna belgradzka ratyfikowała w ostatnich czasach jednogłośnie traktat handlowy z Polską. Ratyfikacja ta miała charakter manifestacji uczuć przyjaźni dla Polski i woli nawiązania z nami ściślejszych stosunków. Fakt ten nabiera tem większej wagi, że zajęcie przez prasę polską w ostatnim targu włosko-jugosłowiańskim stanowiska bez względu na prowłoskie wywołanie w Jugosławii bolesne zdziwienie i rozgorzyczenie.

Ratyfikacja jednogłówna traktatu handlowego z Polską nie jest pozbawioną równo cześnie charakteru pewnej demonstacji wobec Czech. Prasa belgradzka prowadzi od dłuższego już czasu kampanję przeciw handlowej polityce czeskiej i zakusom Pragi traktowania Jugosławii za dawnym wzorem Wiednia jako obszar gospodarczego swego wyzysku. Ostatnio zarzuty te podniosły dzienniki belgradzkie raz jeszcze na powitanie przybyłej do Belgradu wycieczki czechosłowackich przemysłowców.

„Prager Presse” organ p. Benesza czuje się snąć bardzo dotkniętą stanowiskiem zajętem przez prasę jugosłowiańską skoro pisze, że w międzynarodowych stosunkach rząd odpowiada za głosy prasy i że każdy kraj płaci za szyby, które jego prasa demonstracyjnie wybija.

Są więc pewne poważne i groźne chmury na horyzoncie czesko-jugosłowiańskich stosunków.

Świadczą o nich dosadnie wypowiedzenia tak poważnych organów belgradzkich, jak „Vreme” i „Hrvat”, z których pierwszy zarzuca wręcz Czechosłowacji, że śpiewając hymny słowiańskie wyciąga braciom swym iu gosłowiańskim z kieszeni pieniądze w szczególności prasa belgradzka zarzuca Czechom, że obniżają na rynkach kurs dynara, że wywożą z Jugosławii buraki cukrowe, aby móc eksportować do Jugosławii jeszcze więcej cukru czeskiego, że polityka gospodarcza Pragi jest imperjalistyczna i usiłuje z Jugosławii uczynić kolonię Czech. Belgrad żąda, aby Czechy zamiast eksploatować Jugosławie i czynić z niej rynek zbytu swych fabrykatów pomogły Jugosławii kapitałami swymi zorganizować i rozwinąć produkcję przemysłową. Tymczasem, jak stwierdza prasa belgradzka, kapitałiści czescy Jugosławie bojkotują i nie chcą w niej kapitałów swych inwestować.

„Prager Presse” odiera wszystkie te zarzuty w sposób niedostateczny. Niezadawajająca też jest ostateczna konkluzja organu p. Benesza, że Czechy swą politykę handlową mogą prowadzić tylko na zasadzie „do ut des”. Właśnie to „des”, jakie Praga wyciąga z Jugosławii oburza Belgrad; stosunki gospodarcze między państwami narodowymi Europy środkowej muszą być oparte na zasadzie twórczej współpracy i wzajemnej pomocy w organizowaniu życia gospodarczego w wszystkich tych krajach na podstawie samowystarczalności, a nie eksploatowania jednych przez drugie.

Jeśli Praga tego nie rozumie i zda się jej, że monarchia habsburska upadła po to, aby Praga mogła grać dawną gospodarczą rolę Wiednia, tem gorzej z Pragu.

Napad na żydowską synagogę w Kijowie.

Przed kilku dniami donieśliśmy o katastrofie, która wydarzyła się w jednej z bożnic żydowskich w Kijowie w czasie świątecznego nabożeństwa gdy wskutek nagłego zgaśnięcia światła powstała panika, przyczem zginęło przeszło 70 osób (przeważnie kobiety i dzieci), a doznało ciężkich uszkodzeń 100 osób.

Dopiero teraz nadeszły z Kijowa dokładne informacje, przedstawiające całą tę „katastrofę” w całkiem innym świetle, a to — jako napad bandycki, o szczegółach wprost grozą przejmujących.

Mianowicie — stało się to w dniu największego święta żydowskiego „Simchath Thory” („Radość uczenia”), w synagodze Talskiej, znajdującej się w samym centrum miasta. Gdy nabożeństwo było w całej pełni, do bożnicy wtargnęło kilku uzbrojonych bandytów i nagle przecięli druty elektryczne. Naturalnie powstał wielki popłoch, a wszyscy rzucili się do wyjścia. Wówczas bandyci za-

połowę mniejszy. U większego można rozpoznać następujące części ciała: dolną część twarzy, usta z dwoma zębami, szyję, brzuch, lewą rękę o 6 palcach, odznaczających się niezwykle ostrymi paznokciami i prawą nóżkę.

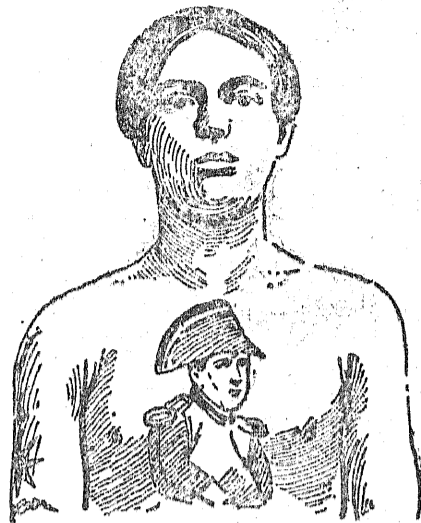
U mniejszego embryona widoczne są: miękka, galaretowata główka o zamkniętych oczach, szyja i nóżka. Przeważna część tych ciałek nieurodzonych istot była prawie zupełnie skostniała. Stwierdzono, że zawartość wydobytego nowotworu pasożytowała na normalnym organizmie operowanego.

Prof. Kosticz wyjaśnienie tego fenomenu opiera na znanym w dawniejszej medycynie terminie naukowym „foetusu foeto”. Oznacza to, iż te dwie istoty są dziećmi uwolnionymi od nich matki. Żywoty Rankowicza, Przed 22 laty, matka Rankowicza poczęła trojaczki, Embryon Żywoty rozwijał się o wiele szybciej, tak, że tamci dwaj zostali przez jego organizm wchłonięci. Ale osłona rozwijała się dalej, trawiać organizm nieszczęśliwego.

Rankiewicz istotnie stwierdza, że pierwsze ślady opuchliny dały się zauważyć już w trzecim roku jego życia.

Prof. Kosticz twierdzi, że wypadki tego rodzaju zdarzają się nieraz i takie embryonalne, obrznięcia mogą występować w różnych częściach organizmu. U Rankowicza osobliwa jest jednak rzecz, że fenomen przybrał tak

Mania tatuazu.

Na ilustracji naszej widzimy pewnego gorącego wielobiciela Napoleona I., który kazał sobie na piersiach wytatuować wizerunek „małego kaprala”.

czeli „urzędowanie”, grabiąc wszystko, co się dało: kosztowności, gotówkę, zdzierając u brania ze wszystkich obecnych. Wiele osób pozostawiono w białiznie. — Zdzierając kolczyki, pierścionki i in. biżuterję z koblet, bandyci — chcąc zakończyć rabunek jaknajprędzej odrabiali wielu kobietom palce i uszy. W ten bestjański sposób okaleczono mnóstwo kobiet.

„Operacje” bandytów trwały przeszło dwie godziny, nie napotykając na żaden opór. Ograbiono wszystkich doszczętnie.

Wśród zabitych rozpoznano trupa jednego z bandytów, w kieszeniach którego znaleziono kilkadziesiąt odrabianych uszu i palców kobiecych razem z kolczykami, pierścionkami itp.

Katastrofa ta pokryła całą ludność żydowską w Kijowie głęboką żałobą. Wszelkie wysiłki władzy celu odkrycia tej doskonale zorganizowanej i bezprzykładnie zuchwałej szajki są narazie bezskuteczne. Napad rzucił jaskrawe światło na stosunki bezpieczeństwa państwa sowiecko-ukraińskiego.

Głodny Berlin.

Jak donosi „Neue Freie Presse”, sytuacja aprowizacyjna w Berlinie przedstawia się wprost katastrofalnie. Nad wszystkim jednak dominuje brak chleba. Od ostatnich dwóch dni, nie ma w stolicy Niemiec zupełnie chleba. Nic dziwnego więc, że przed zrozpaczoną ludnością Berlina stało widmo głodu. Rozgorzyczenie i wzburzenie przybiera na sile.

wielkie rozmiary.

Tak więc medycyna znalazła szybko naukowe wyjaśnienie dla niezwykłego bądź co bądź wypadku, ale opinia publiczna nie chciała tak łatwo zrezygnować z sensacji i przez kilka dni całe miasto mówiło o „ciężarnym mężczyźnie”.

Operowany Rankowicz czuje się zupełnie dobrze. Za kilka miesięcy ma on zresztą zostać szczęśliwym, a przede wszystkim normalnym ojcem.

W muzeum wojennym w Rovereto, usmiechona rzecz, która na rzut oka zdaje się nie mieć nic wspólnego z jakimś wojennym przedsięwzięciem. Jestto zwykła karta na której wypisane są nuty walca, wraz ze słowami. Utwór ten nosi tytuł „Blanca”. Wartość tego utworu muzycznego jest bardzo niska, niemniej jednak stanowi on pierwszorzędny dokument dla historii wojny, gdyż te nuty są prosto kryptogramem, w którym nuty gamy są użyte, jako litery pisma. Chcąc te nuty odcyfrować, trzeba było oczywiście mieć klucz odpowiedni, posiadany tylko przez niewielką liczbę wtajemniczonych.

Tekst tego walca, skomponowanego przez kompozytora włoskiego Chiappona, został wysłany w pewnej liczbie egzemplarzy do Trentino, a zawiadamiał on Włochów, znajdujących się w jarzmie austriackim, iż „Jutro

Kalejdoskop światowy.

Mężczyznę matką dwojga dzieci. Wojna zapowiedziana nutami walca — Jak oszukano młki w Plascance — Wytrzymały agent śledczy.

Belgrad nie może się w ostatnich czasach uskarżać na brak sensacji. Z ust do ust krąży historia o mężczyźnie, który „zaszedł w ciążę”.

Przed dziesięciu dniami zgłosił się na chirurgiczny oddział belgradzkiego szpitala miejskiego wieśniak, nazwiskiem L. Rankowicz ze wsi Velika Plana. Skarżył się na opuchlinę brzucha, która się ciągle powiększa i sprawia mu dotkliwy ból. Profesor dr. Kosticz zdecydował się na operację, która wydała za dziające rezultaty.

Po otwarciu brzucha, okazało się, że narodził się wielkości dwóch głów męskich otoczona jest grubym naskórkiem i w dwóch miejscach zrosnięta z organizmem. Z trudem udało się profesorowi Kosticzowi narodzić tę wydobyć. Wówczas poddano ją ściśnieniu chirurgicznemu badaniu i znaleziono... dwa zrosnięte i zdegenerowane ciała dziecięce.

Jeden z tych „bliźniaków” dosięga 25 centymetrów długości, drugi embryon jest o

Właściwym powodem tej nowej katastrofy jest niesłychane podrożenie mąki, której ceny dostosowały się już zupełnie do kursu dolara. Dochodzi do tego, że przed kilkoma dniami na giełdzie berlińskiej płacono za worek mąki przeszło 200 miliardów mk. niemieckich.

Te nad wyraz ciężką sytuację pogarsza jeszcze polityka cen, uprawiana przez producentów zbóż, którzy nie chcą inaczej sprzedawać, jak w walucie złotej. Tymczasem, piekarnie nie są w stanie zebrać potrzebnej gotówki nawet na zapłatę jednego worka mąki. To też w ostatnich dniach musiano zamknąć w Berlinie około 40 mniejszych piekarni.

Co się tyczy rządu, to ten jest zupełnie bezsilny, wobec takiego rozwoju wypadków.

W związku z katastrofą na rynku żywnościowym przyszło w Berlinie do zamieszek i plądrowań. Przedmiotem ataków wzburzonych tłumów były przeważnie piekarnie.

Jak wygląda Drezno stolica komunistycznych Niemiec.

Jak wygląda współczesne „czerwone” Drezno — opisują to dzienniki niemieckie.

W jednym z takich opisów czytamy, że idąc piękną, elegancką ulicą prowadzącą z dreźnieńskiego dworca kolejowego prosta linją ku Łabie, podziwiać tam można luksusowe wystawy, sklepowe, wspaniałe kwiaty w wystawach; bajeczne toalety; jarzące biuły, wyrafinowane delikatesy, krótko mówiąc wszystko, czego potrzebują do życia ludzie zasobni w kapitały, przyzwyczajeni do wykwinu. Widać więc eleganckie panie i według ostatniej mody ubrane panów. Z kawiarni i barów rozlegają się tony zmysłowej muzyki. Z ułamków rozmów, jakie się słyszy idąc ulicą, dowiadujemy się, jak stoi dolar. Cudzoziemiec, któryby przybył do Drezna, powiedziałby: „No patrzcie; co to za piękne i bogate miasto i jak tu dobrze żyć można!”

Jeżeli jednak cudzoziemiec ten rozszedł się lepiej po mieście, to tu i ówdzie widzi człowieka w obdartej odzieży, z wygłodzoną twarzą, z błyszczącymi gorączką, głodową oczy, wychodzącego w ubraniu robotniczym od stołu do stołu w restauracji lub kawiarni. On nie zebrał, lecz żąda... Przedstawia swoją kartę legitymacyjną, w jakie zaopatrywani są bezrobotni. Grzeźnie, ale stanowczo oświadcza, że jest bezrobotnym i że ma troje dzieci do wyżywienia. Za pomoci wynoszącej tygodniowo 500 milionów, ziemniaków kosztuje 890 milionów, a bochenek chleba 3 miliardy marek.

wypowiedziana będzie Austrii wojna. — Niech Bóg sprzyja Włochom!

Przeszło tysiąc młodych matek w dzielnicy Plaisance w Paryżu padło ofiarą oszustwa w swej prostocie niezmiernie wyrafinowanego.

Jakieś panie czarno i wytwornie ubrane, zatrzymywały na ulicy młode matki z Plaisance, przedstawiając się im jako członkinie „Związku francuskich matek” i pytając ze szczególnym zainteresowaniem o wiek i zdrowie dzieci, prowadzonych przez matki za rękę lub wożonych w wózkach. Unosiły się nad pięknoscią dziecka, obsypywały każdą matkę komplementami, uderzającymi w strunę próżności macierzyńskiej i w końcu zaznaczyły, że „Związek” zamierza w najbliższym czasie urządzić „wystawę dzieci”. Napewno urocze „baby” otrzyma pierwszą nagrodę pięknosci...

Mile poglaskana w swej dumie matka, chętnie godziła się na zapłacenie 15 franków wpisowego, które wręczono jednej ze sympatycznych pań ze „Związku”.

W ten sposób osiemnaście „członkin” fikcyjnego, jak się potem okazało „Związku” zdołało w przeciągu 10 dni wyłudzić od ławo wiernych matek 10 tysięcy franków w jednej tylko dzielnicy Plaisance.

Potem oszustki przeniosły się do innej

wyżycie nie jest w stanie, albowiem 10 funtów

Każdy z gości kawiarnianych wie, że ten człowiek mówi prawdę. Każdy, kto siedzi tam; pijąc mokkę i zjadając ciastka, daje. Daje bez przymusu; jako coś rozumiejącego się samo przez się. Już wychodząc z domu, każdy dzieł swoje pieniądze, przeznaczając część z nich na datki w ciągu dnia, gdyż wie doskonale, że 10 lub 20 razy dziennie będzie zaczepiony i że dać będzie musiał.

Niekiedy w jednej chwili obraz ulicy się zmienia. Jagdyby ktoś podniósł nagie kułisy dobrobytu i luksusu, albo czynił je przejrzystymi. Oto ulicami biegną chmary bosych, lachmanami okrytych dzieci narzucających się ze sprzedażą zapalek lub czegoś podobnego. Naraz widzisz wystawę sklepu ptekarzkiego, którego szyba została wybita, a to co poza nią się znajdowało, zostało splądrowane. Płonące gorączką głodową oczy zapuszczają się w głąb tej wystawy, kóra właściciel sklepu; kinąc na czem świat stoi, zabija deskami. Naraz przejeżdża auto ciężarowe. Wyskakują z niego poliejanci, uzbrojeni w pałki gumowe i zamykają ulicę. Zapóźnie. Drezno nie posiada tak wielkiej policji, ażeby była w stanie obronić właścicieli sklepów przed masami głodujących.

Naraz orientujesz się, że przebywasz w czerwonej stolicy niemieckiego państwa. Rozlepiające plakaty przebiegają szybko ulicę. Na masztach latarni, na wszystkich słupach ogłoszeniowych, na murach domów, wszędzie rozlepiają nagle wielkie plakaty partji komunistycznej, odezwę proletariackich setni i obwieszczenia rządu. A między tymi plakatami znajdują się rozporządzenia komend obwodowych, stemplowanych orłem państwowym i zachynających się od słów: „W imieniu ministra obrony państwowej zakazuje...”

Przy dźwiękach muzyki maszeruje ulicą oddział Reichswehry, z karabinami na ramionach, z granatami ręcznymi przy pasach; w hełmach stalowych. Oficerowie wyprzedzający oddział niosą obnażone pałasze. Ludzie się zatrzymują. Cisza. Nagle — gwizd i wystrzał, ale wojsko maszeruje spokojnie naprzód. Ono stanowi potęgę, trzymającą głód na wodzy.

W monumentalnym budynku leżącym tuż nad Łabą, obraduje sejm saski. Przed jego portalem tłoczy się przed rozpożeciem posiedzenia masa ludzi. S kromie ubranego stanu średniego, studenci; młode dziewczęta oraz bardzo wiele proletariatu. Mówiono dawniej, że Niemcy są najbardziej apolitycznym krajem świata. Obecnie zdaje się być inaczej. Ze wszystkich części kraju napływają delegacje robotnicze i wypełniają ten gmach gwarem

działnicy miasta. Gdy po pewnym czasie o „wystawie dzieci” nie było nic słyhać — oszukane matki udały się na policję, aby się tam czegoś bliższego o „Związku matek francuskich” dowiedzieć.

Stwierdzono, że „Związek” wogóle nie istnieje i łatwiej kobiety padły ofiarą oszustwa.

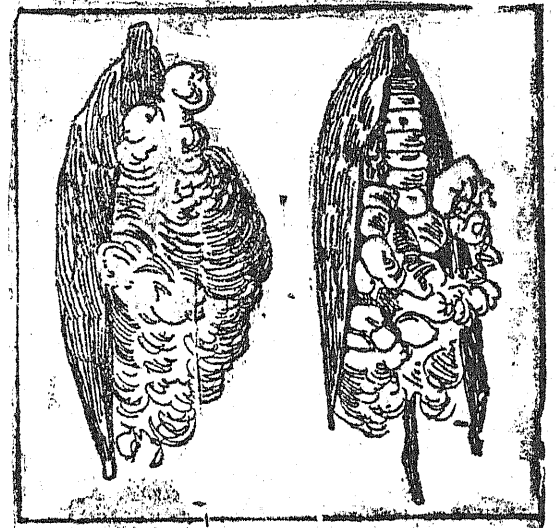
Policji udało się wysledzić miejsce zebrań sprytnych oszustek, które aresztowano, przyczem zdołano wydrzeć im część łupu.

Ale posiew rzucony przez oszustki wydał fatalne owoce. Matki z Plaisance chcą koniecznie rozstrzygnąć kwestię, która z nich ma najpiękniejsze dziecko, a ponieważ oczywiście każdej z nich zdaje się, że jej pieczętka przewyższa wszystkie inne piękności, więc Plaisance grozi lokalna wojna matek, które gotowe w tej walce skakać sobie wzajemnie do oczu.

Życie przynosi nieraz tak niezwykle wydarzenia, że wydaje się być raczej wytworem bujnej wyobraźni jakiegoś autora kryminałnych romansów, lub reżysera dramatów kinowych, niż w rzeczywistości. Do takich epizodów życiowych, dających zarazem piękne świadectwo energii właściwej mieszkańcom Ameryki Północnej, donosi dziennik „Chicagoer Abendpost”:

Jeszcze w lecie 1921 roku Eskimos, na-

Puch roślinny zastępujący bawełnę. Jest nim kapok sześć razy cięższy niż bawełna.

Dwie otwarte torebki drzewa Eriodendron anfractuosum, z puchem, zwanem kapok.

ludzi, chcących wysłuchać pierwszego programowego oświadczenia socjalistyczno-komunistycznego rządu saskiego.

Nieco na uboczu od sejmu znajduje się za męk. Tam patrolują zdwojone posterunki Reichswehry, uzbrojone w karabiny, hełmy stalowe i granaty ręczne. Tu mieszka obecnie właściwy regent Saksonji, władca militarny na czas trwania stanu wyjątkowego, generał Muller. Nie widać tu ani jednego cywila, lecz tylko oficerów ordynansowych, którzy śpieszą tam i z powrotem zajeżdżają tam auta wojskowe, a także i zdwojeni oficerowie. Ma to wszystko wygląd jakiejś kwatery sztabu generalnego w kraju nieprzyjacielskim.

A tam, w kierunku Białego Jelenia, w dzisiejszą jesienną czerwień zabarwiony las. Idylliczny spokój. Spóźniony ptak ćwierka melanchoicznie w ciszy zapadającego wieczoru. Następnie stajesz pomiędzy wspaniałymi sanatorjami i hotelami, w pośrodku tego życia, które nie zna żadnych innych trosk, jak tylko pieczę nad ciałem i użyciem. Futrem obramowane płaszcze mkną wskroś mokre ulice, znikają w eleganckich, jaśniejących światłem restauracjach, z których wylewają na zewnątrz dźwięki muzyki. Brylanty błyszczą dyskretnie, szumią jedwabie...

A wśród mas niedzarzy miejskich płynię w niebo głosny na całe Niemcy okrzyk: Głód! Głód! Głód!

Oto jest obraz czerwono-

zwickiem Alakumiak, zamordował pewnego handlarza kanadyjskiego w sprzeczce i zrabowawszy znaczną ilość prowiantu zamordował go, uciekł pomiędzy ludy podbiegunowe. Po dłuższych poszukiwaniach połączonych z niesłychanymi trudnościami ze względu na teren i klimat, udało się jednak pewnemu agentowi policji kanadyjskiej odszukać mordercę wśród obcego mu szczepu Eskimosów. W czasie atoli transportu Alakumiak w sposób niewyjaśniony skradł rewolwer agentowi i celnym strzałem położył go trupem.

Wtedy policja kanadyjska wzięła sobie za punkt honoru odszukać podwójnego mordercę. Tego trudnego zadania podjął się na wiosnę ubiegłego roku agent Stevenson i rozpoczął za Alakumiakiem awanturniczy pościg. Odbyszy drogę przeszło 1200 klm. sankami, ciągnionymi przez psy i kilkadziesiąt kilometrów łodzią eskimoską, dotarł wreszcie Stevenson do miejsca, gdzie przebywał ścigany.

Powrót sankami z tak niebezpiecznym aresztantem przedstawiał się jeszcze trudniej niż pościg. Ale koniec końców dostawił go Stevenson na terytorjum Kanady, choć potrzebował czasem na przebycie 10 kilometrów przez góry lodowe taką samą liczbę godzin i to w czasie strasznych zamieci śnieżnych i mrozu.

PRZED ROZSTRZYGAJĄCĄ CHWILĄ.

Strajk powszechny czy likwidacja zatargu?

Przyjazd specjalnego delegata rządu dla pertraktacji ze strajkującymi i przemysłowcami.

Jakie pełnomocnictwa przywiózł z sobą p. Dąbrowski?

Trzeci dzień strajku.

W dniu wczorajszym przyłączyli się niarze z prowincji, tak, że cały przemysł lenniejszy objęty jest strajkiem.

Pracownicy gazowni i elektrowni odczyli gotowość przystąpienia do strajku, a poparcia żądań włóknarzy na pierwsze wanie związków zawodowych.

W godzinach rannych otrzymał insp. kiewicz telefoniczną wiadomość że o 2-ej przybywają samochodem do Ło- łówny insp. Pracy Klot i dyr. Departam- tu w Min. Przemysłu i Handlu Dąbrow-

Strajk rozszerza się.

W dniu wczorajszym odbyło się zebranie związku spożywców, na którym uchwalono- oprócz akcji włóknarzy i wystąpić do odawców o te same żądania.

Po dłuższej i ożywionej dyskusji uchwa- zwołać ogólne zebranie wszystkich praco- ów na którym poruszona będzie sprawa

Czy strajk powszechny.

Dzisiaj o godz. 10 rano odbędzie się kon- cja wszystkich zarządów klasowych zków, na której omawiana będzie obecna

Uchwały robotników Chrześc. Dem.

W dniu wczorajszym odbyło się zebranie- atów Chrześcijańskiego Związku Zawodowe- któremu przewodniczył przybyły specjalnie arszawy poseł Harasz.

Ja'no pierwszy punkt porządku dziennego- aięto sprawę odbytej z przedstawicielami rylsu konferencji, którą to sprawę refero- p. Świątkowski.

Referent stwierdził, że przemysłowcy ofia- i na konferencji tej, 43 proc. podwyżki.

Wobec tego zrozumiała jest rzeczą, że- strzawiele robotników żądania te odrzucili- e będą na stanowisku zrealizowania posta- ych postulatów.

Z drugiej strony stwierdził należv. że- k ten winien mieć charakter czysto ekono- ny.

Następnie zabrał głos poseł Harasz, któ- mówił o obecnej sytuacji i stanowisku Rządu

Co mówi poseł Harasz o sytuacji.

W związku z pobytem posła Harasza- łodzi zwrócił się przedstawiciel Polskiej- ncji Prasowej z prośbą o sprecyzowanie- go poglądu oraz zinterpretowanie stano- wiska sfer rządowych na obecną sytuację.

Postulaty robotników są zupełnie słus- e i fabrykanci bezwzględnie powinni pójść- uestępstwa.

W stosunku do zagadnień związanych- becny kryzysem Rząd zajął stanowisko- odzające zainteresowania się sprawami Ło- i sfery rządowe wyrażają opinie i że zaró- o strajak jak kryzys zostanie zażegnany.

Całokształt spraw tych rozważany był- Komisji sejmowej i w najkrótszym czasie- idzie się na plenum Sejmu.

Strajk obecny ma podłoże wybitnie ekono- niczne i organizacja nasza stoi na stanowiu- że postulaty robotnicze muszą być uw- lednione.

W tym celu wywrzemy na Rząd nacisk- ależv wyrazić nadzieję że sprawy te po- ślnie zostaną załatwione.

Pośrednio, przez przemysłowców Rząd- zyskiwał rzesze robotnicze udzielając prze- słowcom wielkich kredytów na bardzo ko-

ski, którzy otrzymali specjalne pełnomocni- ctwa od Rządu celem jaknajszybszego zlikwi- dowania przedłużającego się strajku.

Na mieście naogół spokój panował za- pełny jedynie dawał się ludności odczuć spo- wodowany przerwaniem dowozu brak artyku- łów pierwszej potrzeby, a szczególnie karto- fli i pieczywa, gdyż piekarze korzystając z o- bernei sytuacji, pozamykali piekarnie, żada- jąc 95.000 100,000 mk. za dwukilowy bochenek- chleba, (pa)

przystąpienia już od poniedziałku do strajku.

O ile uchwała taka znalazłaby większość- to do strajku przystąpiłoby pracownicy pie- karscy, młynarscy, browarnicy i t. d. a w ten- sposób strajk zatoczyłby już bardzo szerokie- kręgi. (pap)

sytuacja i sprawa proklamowania strajku po- wszechnego. (pp)

do którego przedstawiciele wyrazili nadzieję, że- strajk będzie zlikwidowany.

Poseł Harasz stwierdził również, że na- skutek starań przedstawicieli związku Ch. D. przybywają do Łodzi przedstawiciele Rządu jak- również temi właśnie staraniami tłumaczy się- wizyta Ministrów w Łodzi.

Po dłuższej dyskusji, przyjęto następują- cą uchwałę:

„Zebranie delegatów fabrycznych Chre- ścijańskiego Związku zawodowego stwierdza, że- przyznana podwyżka w wysokości 43 proc. nie- może zadowolnić i w dalszym ciągu robotnic- stać będą przy słusznych swych postulatach“.

Omawiano również sprawę zabezpiecze- nia fabryk i ich kontroli i postanowiono, że de- legacja winni codziennie zbierać się, ażeby być- dokładnie poinformowanymi o przebiegu sytua- cji strajkowej. (pap)

zystnych warunkach.

To też strajk ten będzie dla Rządu prze- strogą, ponieważ wybuchł on jedynie jako- odruch rozgoryczenia robotników.

Dlatego żądać będziemy aby zajęto- odpowiednie stanowisko w stosunku do prze- myśłowców.

Rząd bowiem powinien pamiętać, że- njęt tylko robotnicy powinni dźwigać prze- mię ciężaru, ale że równocześnie powinni- ciężary te obarczyć całe społeczeństwo.

Pomoc Rządu dla przemysłu nie może- być połączoną ze szkodą Skarbu.

Wywrzemy więc nacisk na Rząd, aby- użył swej powagi i zmusił przemysłowców do- uwzględnienia postulatów robotniczych.

Pod każdym względem będziemy Rząd- ten popierać i do strajku politycznego nie do- nuścimy i nie przystąpimy, gdyż autorytet- Rząd nie może być wystawiony na szwank.

Stać będziemy na stanowisku całkowi- tego uwzględnienia 122 proc.

Jeżeli te postulaty nie będą uwzględnio- ne zażądamy wyliczenia płac na mierniku- złotym. (pap)

Wielki wiec w domu Ludowym.

Na poniedziałek zwołany zostaje przez- Chrześcijański Związek Zawodowy wielki wiec- w Domu Ludowym, na którym przedstawiciele- związku zdadza sprawozdanie o sytuacji oraz- powzięty będzie szereg zasadniczych uchwa- (pap)

Uchwały wczorajszego posiedze- nia komisji strajkowej.

O godz. 10 rano odbyła komisja strajko- wa swe posiedzenie.

Na posiedzenie to przybyli delegaci po- szczególnych związków, oraz delegi związków- tramwajarzy, metalowców, pończoszników i- trykociarzy, pracowników gazowni i praco- wników elektrowni.

Po zbadaniu sprawozdania z przebiegu- drugiego dnia strajku referowali następnie- sytuację przedstawiciele elektrowni, gazowni, tramwaji metalowców i kolejarzy, którzy- stwierdzili, że strajk całkowicie popra aż do- zrealizowania wysuniętych postulatów.

Następnie omawiano również sprawę u- chwalonego na poprzednim zebraniu komisji- wniosku, który polecał delegatów, w razie nie- dościa do porozumienia w piątek wycofanie- poprzednich postulatów i wystawienie żada- nia płac według miernika złota.

Sprawę tę przekazano do rozstrzygnię- cia zebraniu delegatów.

Ruch kolejowy osłabił.

Wobec proklamowania przez związek- zawodowy kolejarzy węzła łódzkiego strajku- ruch pociągów osłabił znacznie i odbywał się- w dniu wczorajszym bardzo nieregularnie. W- dniu wczorajszym z dworca fabr. wyszedł do- Kolušek pociąg o godz. 11, 45, o 7, pospieszny- do Warszawy i w południe, o 7 do Warszawy, i o 7,15 do Kolušek.

Natomiast przybyły w dniu wczoraj- szym tylko trzy pociągi obsługiwane przez in- żynierów i naczelników Depo, a również ruch- kolejowy na dworcu kaliskim był bardzo nie- regularny. (pap)

Elektrownia wystawiła nowe- żądania.

W dniu wczorajszym odbyło się zebranie- nie w związku z zawodowym pracowników ely- ktrowni.

Po dłuższej dyskusji postanowiono wy- stąpić z żądaniem do dyrekcji wyrównania płac- z płacami pracowników elektrowni warszaw- skiej, co wyniesie 40—90 proc. oraz aby wra- kie podwyżki obliczane były za czas, objęty- obliczaniem komisji statystycznej.

Jako termin odpowiedzi wyznaczono- wtorek godz. 2 po południu i o ile do tego czasu- żądania te w całości uwzględnione nie zostaną- pracownicy elektrowni przystąpią natych- miast do strajku. (bip)

Żądania pracowników gazowni.

Jak się dowiadujemy, pracownicy- wni zwołują ogólne zebranie na poniedziałek- no i natychmiast wystąpią do zarządu gazowni- z żadaniami ekonomicznymi.

Jako termin odpowiedzi wyznaczają oni- na wtorek, godz. druga po południu i w razie nie- uwzględnienia ich żądań przystąpią natychmiast- do bezwzględnego strajku.

KRONIKA

Kalendarzyk.

Niedziela dnia 28 października Szymona T. A.
Wschód słońca g. 7, m. 12.
Zachód „ g. 5, m. 29.

Widowiska.

Teatr Miejski (Cegielniana 65)
Pp. „Jakos to będzie“, w. „Ten, którego biją po twarzy“
Teatr Popularny (Ogrodowa 18)
Po pol. „Głośna sprawa“ wiecz. „Hajduczek“
„Luna“ (Przejazd 1)
„Grzech“
„Casino“ (Piołkowska 67)
„Ostatni romans Don Juana“
„Gócon“ (Przejazd 2)
„Sanin“ (Lideczka)
Grand-Kino (Piotrkowska 72)
„Herbia Essex“
Kino Spółdzielni Prac. Państwowych
„Węgierska krew“
Kalendarzyk historyczny.
1138 Skon Bolesława III Krzywoustego.
1520 Zygmunt August na sejmie w Piotrkowie
obrony W. Księciem Litewskim.

Wiadomości bieżące

Zbyteczna interwencja.

Wobec ukazania się na mieście plakatów „Rozwoju“ z nazwiskami tych, którzy domy swe sprzedał żydom, zwróciła się delegacja żydów do radnego Praszki z prośbą o interwencję, gdyż w obecnym momencie nędzwy te „żle oddziałują na umysły tłumów“.

Radny Praszki zwrócił się w tej sprawie do województwa i przedstawił ją w. wice-woj. wodzie Łyszkowskiemu.

P. wicewoj. zgodził się z tem, iż tego rodzaju agitacja jest obecnie „nie na czasie“ i postanowił w sprawie tej interwenjować u odpowiednich czynników. Po co przeszkadzać walce z zalewem żydowskim? (bip)

Teatr i sztuka

Teatr Miejski.

Dziś w niedzielę dwa przedstawienia: po połud. satyryczna komedia S. Kiedrzyńskiego p. t. „Jakos to będzie“, wieczorem cieszący się stale olbrzymim powodzeniem „Ten, którego biją po twarzy“ dramat L. Andrejewa

Teatr Popularny.

Dziś, w niedzielę dn. 28 b. m. o godz. 3,15 pp. na żądanie publiczności sensacyjna sztuka w 6 obrazach p. t. „Głośna sprawa“. Wieczorem o godz. 8,15, w. 4. aktowa sztuka kontuzowa p. t. „Hajduczek“, przerobiona z powieści H. Siennikowicza „Pan Wołodyjowski“.

W SPRAWIE HONOROWEJ ROTMISTRZA P. MERKEL—WIELOZIERSKIEGO ZYGMUNTA

Protokół.

My niżej podpisani: Bolesław M. Wirski, profesor gimn. i Jan Wojtyński, dziennikarz. w dn. 20 października 1923 r. będąc upoważnionymi do załatwienia sprawy honorowej, wynikłej na tle zajścia w dn. 19.10.23 r. w restauracji „Tivoli“ przy ul. Przejazd Nr 1, pomiędzy p. rotmistrzem rezerwy p. Merkel—Wielozierskim a Reinholdem Steigertem, do godz. 5 min. 30 wieczorem w dn. 20 bm. oczekiwaliśmy przedstawicieli Reinholda Steigerta. O godz. 5 min. 45 udaliśmy się do mieszkania R. Steigerta przy ul. Piotrkowskiej Nr. 122 R. Steigerta w domu nie było, wobec czego, zostawiliśmy swe bilety wizytowe, wyznaczaliśmy godzinę spotkania z R. Steigertem, celem otrzymania odeń wyjaśnienia w przedmiocie osób, które R. Steigert wyznaczył na swych świadków Reinholda Steigerta. W godzinę, w wyznaczonym miejscu się nie pojawił. Natomiast zakomunikowano nam, że R. Steigert był na dwie godziny przed oznaczonym terminem w umówionym miejscu, szukał

Dnia 26 października r. b. po długich i ciężkich cierpieniach zmarła

ś. † p.

Helena Marja Jankowska

córka Józefa i Florentyny z Kielcerów

uczenica 4 kl. Gimn. Wp. Waszczyńskiej, przeżywszy lat 16.

Wyprowadzenie drogich nam zwłok z kaplicy szpitala w Radogoszczu, nastąpi w poniedziałek, 29 października r. b. o godz. 3 po południu na Stary cmentarz katolicki, o czym zawiadamiają krewnych, koleżanki i znajomych, pozostali w nieutulonym smutku

2248-b)

Rodzice i bracia.

Do mieszkańców m. Łodzi.

W mieście naszym szerzy się w sposób zatrważający tyfus brzuszny. Wobec niebezpieczeństwa, jakie nam grozi, nikt nie może pozostać obojętnym. Do szybkiego zmniejszenia się ilości zachorowań przyczyni się niewątpliwie powstrzymanie się ludności od picia wody surowej, mleka nieprzeżowanego i spożywania owoców nieobrobionych. Zwracamy się zatem do wszystkich z gorącym wezwaniem, aby zechcieli we własnym interesie zastosować się do naszego ostrzeżenia. Pamiętajcie, że tyfusem brzusznym zara-

żamy się tylko przez usta! Myjcie ręce przed jedzeniem!

Zabezpieczajcie się przed zachorowaniem za pomocą szczepienia. Zawiadamiajcie o zachorowaniach!

(—) Dr. Skalski, Dyrektor Wojew. Urzędu Zdrowia (—) Dr. A. Starzyński, Kierownik Działu Sanitarnego Wydz. Zdrow. Publicznej. (—) Prof. dr. Venulet, Kierownik Państw. Zakładu Higienicznego. (—) Dr. Kłuszyński, Naczelnik Lekarzy Kasy Chorych.

Paskarze hulają.

Są ludzie, którzy z każdego rodzaju nie szczęścia cudzego potrafią wyciągnąć korzyść. Na wybuchu w Oytadeli zyskali warszawscy szklarze, na strajku włókienniczym zyskali fabrykanci, na strajku kolejowym, podmiejscy paskarze.

W dniu wczorajszym wobec przerwy w ruchu kolejowym a tem samem słabego dowozu artykułów spożywczych do Łodzi wieśniacy, którzy przywieźli kartofle i jarzyny, gwałtownie podnosili ceny tak, że za kartofle zamiast 700,000 marek żądali milion marek. Organa po-

licyjne z polecenia kom. walki z lichwą konfiskowały na rynkach produkty, za które żądano nadmiernych cen i natychmiast rozsprzedawały po cenach rynkowych ludności.

Również niektórzy nieuczciwi piekarze korzystając z tego, że brak jest w mieście chleba żądali za bochenek 120,000 marek.

Zwraca się uwagę kupującym, że w razie żądania ze strony sprzedawcy nadmiernych cen należy wzywać pomocy policji, która skonfiskuje ten towar i pociągnie paskarza do odpowiedzialności.

p. rotm. Wielozierskiego, celem załatwienia sprawy z nim bezpośrednio, co jest sprzeczne z przepisami, dotyczącymi załatwiania spraw honorowych, względnie prosił przez osoby trzecie do niczego nie upoważnione i nie posiadające żadnych pełnomocnictw o odroczenie przez nas zlikwidowania sprawy honorowej do poniedziałku, 22 bm., co także jest sprzeczne z kodeksem honorowym.

Wobec powyższego nie pozostaje nam, jako świadkom p. rotm. Merkel—Wielozierskiego nic innego, jak stwierdzić, że p. rotm. rezerwy Merkel—Wielozierski wyszedł ze sprawy najmniej pełniej honorowo.

Zachowanie się Reinholda Steigerta poddajemy ocenie opinji.

Bolesław M. Wirski prof. gimn., Jan Kaz Wojtyński dziennikarz. 2321 Łódź, dn. 20 października 1923 r.

— Koncert prof. Aleksandra Michałowskiego.

Wobec strajku kolejowego zapowiedziany na dziś w sali Filharmonji koncert Chopinowski z udziałem naszego znakomitego pianisty prof. Aleksandra Michałowskiego przesłony zostaje na czwartek d. 1-go listopada o godz. 4-ej pół. Nabyte na dziś bilety zachowują swą wartość na d. 1-go listopada.

— Zebranie Koła Pań przy T-wie „Rozwój“

W poniedziałek dn. 5.10 odbędzie się w lokalu Targów Rzemieślniczych Al. Kościuszki 73 zebranie członków T-wa „Rozwój“. O godzinie przysięgi prosi Zarząd Okręgowy T-wa „Rozwój“ w Łodzi. 2313

— Z T-wa „Rozwój“.

Akcje Domu Handlowego i Centrali

Zleceni „Rozwój“ są do nabycia w biurze T-wa „Rozwój“ przy ul. Podleśnej 4.

— Ze Związku Ludowo-Narodowego.

W niedzielę dn. 28 października w lokalu Zw. Lud.-Nar. przy ulicy Piotrkowskiej 174 o godz. 4—ej po południu odbędzie się zebranie, w którym referat o „sytuacji obecnej“ wygłosi poseł Chądzyński. Wstęp dla członków Zw. Lud. Nar. za okazaniem legitymacji

2297-2

Ofiary.

Na Koło Akademików.

Nr. 825 Nieprzyjęta należność przez p. Marjańskięgo skł. da „M K“ mk. 12,000

Na akcję pomocy sierotom na ofi rach. wybuchu w Cytadeli

Nr. 824 Czech i ubierów greweków i zegarmistrzów w Warszawie i w Łodzi. 818,000

Na bezdomnych w Japonji.

Nr. 825 Funkcjonariusze V-go komisariatu policji państw. m. Łodzi 861,000

Na Instytut przeciwgazowy

Nr. 826 Izrael Laubart w sprawie K. 100,000
„ 827 Kancelarj. Sądu Pokoju I okr. m. Łodzi 96,000

Na inwalidów

Nr. 828 Garczyński Józef 60,000

Na ochronę księzmidia

Nr. 829 Czełb św. Antoniego Bezimienne 70,000

Instytucje obdarowane zechcą w swoim własnym interesie jaknajprędzej podnieść złożone u nas ofiary.

Grand-Kino

Piotrkowska 72.

EWA MAY

2309-b

czaruje jako
LADY ANNA RUTLAND

— w obrazie —

Herabia Essex

Cyrk Ciniselli

Dziś 2 przedstawienia:
o g. 4, (ceny załżone) i 8.30

We wtorek
dn. 31 bm.

pożegnalne przedstawienie

całego dobrowolnego zespołu cyrk. oraz

publiczn. **Lejosa Rigo**

ANONS: Od dn. 1-go listopada r. b. ???

2309-b

ANONS: Od dn. 1-go listopada r. b. ???

Poważna fabryka mebli

poszukuje rutynowanego, energicznego

2283-b

werkmistrza

Reflektuje się li tylko na pierwszorządne sily. Podania z referencjami i odpisami świadectw przyjmuje pod № 43,202 biuro ogłoszeń „PAR“, Poznań, ul. Fr. Ratajczaka 8

Keilich i Golda

Farbiarnia i bielnik
przędzy i luźnego materiału.

Specjalny oddział.

(2278-s-3)

Parowa chemiczna pralnia

Chem. czyszczenie dywanów i mech. wykurczanie
Fabryka: ul. Wólczańska № 257. Filja: ul. Piotrkowska № 147.

Całkowite uruchomienie zakładów naszej

parowe chemicznej pralni

— Czyszczone u nas chemicznie: —
GARDEROBY, DYWANY, PORTJERY i t. p. ODZIEŻ JEDWABNA, FUTRA, SKÓRKI wszelk. rodz.

— uzyskują zupełnie nowy wygląd. —
Oszczędzajcie zakup nowych rzeczy przez pranie.

Kupujemy papier rotacyjny w rolach

Zgłoszenia do administracji „Rozwoju“ 2317

Pierwszorządny zakład krawiecki męski

Franciszka Chojnackiego

Łódź, Sienkiewicza 59 (sklep frontowy)

Przyjmuje wszelkie zlecenia w zakres krawiectwa męskiego wchodzące. 2272s10

Zawodowa Szkoła kroju szycia i robót ręcznych,

Odnznaczona złotym medalem

Mistrzynie cechu A. KOPYDŁOWSKIEJ

Kurs kroju pasowania i modelowania. Kurs szycia i mierzenia. Kurs wszelkich robót ręcznych, słoju i robót freblowskich. Po skończonym kursie uczennice otrzymują świadectwa prywatne i cechowe. Dla pracujących kursy wieczorowe. Zapisy w kancelarji szkoły od 10 do 1ej i od 6 do 8 wiecz. sprzedaż fasonów papierowych. 1859s1

Meble tanie i moderne!

Całe komplet i pojedyncze przedmioty wykonujemy w naszym zakładzie podług najnowszych modeli na dogodnych warunkach. UWAGA: Udzielamy gwarancji za solidne wykonanie.

F. Arzyżowski i S-ka

Zakład stolarski w Łodzi, ul. Napiórkowskiego 7. przy Górnym Rynku. 2311s1

Na raty

2117p

tygodniowe lub miesięczne można zakupić **Płótna**

obrussy, kapy, chustki towary wełniane, ceraty, linoleum

„ZGODA”

Gdańska 77.

Swetry

smokingi, jumpry, kostjумы kamizelki i dziecięce ubranka (tylko wełniane)

do sprzedania.

Kilińskiego 50, lewa oficyna II wejście, m. 8-a. 2252-b

Kupuję

różne używane meble, dywany, futra, garderobę, maszyny do szycia i różne sprzęty domowe.

Dzielnia 19 Waicman

W sklepie starych mebli. 2250-1

Okazyjnie do sprzedania

otomana i leżak u tapicera Nawrot 8 2244-3

Skradziono paszport wydany w Moskwie i dokumenty woj skowe wydane z gminy Grzybki powiat Turecki Ziemia Kaliska na imię Jana Grzędę. Uprasza się zwrócić Przejazd 159 m. 17 za nr. rod. 500 000. 2244-3

Miljon nagrody

Zgubiono 21 IV między cyrkietem a Teatralną, małą turebkę czarną z białym brzegiem zawierającą dwa kluczyki. Znalazca zechce doręczyć. Konstantynowska 5 front III piętro na lewo. 2246-1

Ważne na czasie! pracownia „Józef ny”

Piotrkowska 163 m. 5,

przyjmuje suknie palta i kostjумы. Dla pań biuralistek i pracujących z powodu ciężkich warunków przyjmuje obstalunki w połowie ceny. 2242b1

Eleganckie palta

futrem ubierane

Kupieckimi weksłami krótkimi pokryć można części zakupu.

Pluszowe palta

futrem ubierane

Suknie

najnowsze fasony

Jesionki

w dobrym gatunku

Garnitury

z modnego materiału

Szmechel i Rozner

Piotrkowska 100, filja 160.

Nie zwlekać —

tendeneja zwyżkowa.

2197s1

Wyższa szkoła kroju i szycia

„JÓZEFINY”

mistrzynie cechowej

nagrodzona na wystawie pracy kobiet w Warszawie złotym medalem, w Belgji srebr. i dyplomami uznania

Łódź, Piotrkowska 163,

Kursy wyższe i niższe Metoda kroju podług systemu francuskiego i angielskiego Gruntowna nauka pasowania mierzenia i upinania Dla początkujących przygotowawczy kurs szycia. Przy szkole duża pracownia sukien, gdzie uczennice nabierają poprawy i gustu. Specjalny oddział artystycz. haftu i rysunków. Po ziożeniu egzaminu w Cechu uczennice otrzymują patenty cechowe, lub świadectwa prywatne. Na miejscu duży wybór manekinów. 2240s1

Dr. S. KANTOR

specjalista chorób wenerycznych, skórnych i włosów. Gabinet Roentgena i światłolecz. Piotrkowska 144 (róg ul. Jan gielickiej) Godz przyjęć od 9-2 i 6-8. dla pań 5-6 2.96-k-4

Dr. F. Skuslewicz

ul. Andrzeja 11 Choroby skórne i weneryczne godziny przyjęć od 9-11 i od 5-7 i pół. Panie od 5-6. 2211k

Dr. Edmund Ekkert

choroby skórne i wenerycz Przyjmuje od 12-2 i od 5 Panie od 3-4. Ul. Kilińskiego 137, trzeci dom od Głównel. 1836c

Dr. med. Z. GOLC

chor. skórne i wener. ul. Andrzeja № 3. przyjm. od 11-1 i pół, i od 5 i pół do 8. (229s0)

JAN CHMIEL
ŁÓDZ, ul. Nawrot 4,
Zegary, zegarki, biżuterja, Wszelkie reperacje, Szybko i solidnie.

Dr. Z. Janiszewski

Choroby kobiece i akuszerja przyjmuje 10-12, 4-3 pp. Piotrkowska 132. 2236

SKLEP BIAWATNY

Tow. Współdzielcze z odp. udział.
w Łodzi, ul. Andrzeja 3, telef. 14-95,
Oddz. w Tarnopolu, al. Gołachowskiego 9.

Poleca na sezon jesienny wyborowej jakości:

Szewioty mundurkowe,
Kamgarny na ubrania męskie
Gabardiny kostjumowe

popeliny, sukna, zamsze, welury, cągi, młkotiny, płótna białe, pościelowe, barchany, flanelle, podszewki i t. p.

Pierwszorzędne źródło dla Stowarzyszeń i kooperatyw, którym udziela się kredytu.

Ceny bardzo przystępne.

2135-b

LECZNICA CHOROBY ZĘBÓW LEKARZA-DENTYSTY H PRUSS

145. Piotrkowska 145.
za plombowanie, oraz wprawianie zębów
opłata podług taksy. 1977k

Największy Magazyn w Łodzi! „Chrześcijański Jarmark Łódzki”

Piotrkowska 44, I-e piętro, tel. 613.

Naraty

polecamy obficie zaopatrzone w modne i sezonowe towary wszystkie nasze działy. Wełny. Kamgarny na garnitury, palta i sakie. Podszewki. Białe towary bielizniane. Liniane obrusy i serwety. Ręczniki, Barchany. Chustki. Kapy. Koldry. Trykotaże. Galanterje. Obuwie. Gotowe ubrania. Palta damskie, męskie i dziecięce. Własna pracownia krawiecka wykonująca zamówienia. Nowe działy ceraty i czapek.

UWAGA: Kupcom z działu hurtowego sprzedajemy po cenach fabrycznych na kredyt. (2255-b-12)

Uczeń

wyższego kursu gry skrzypcowej udziela lekcji. Oferty do Rozwoju pod „Skrzypek” 2129s8

Potrzebni chłopcy z kaucją

do roznoszenia gazet. 2181s1

Zgłaszać się do adm. „Rozwoju”

KAWALER, LAT 48,

posiadający majątek pod Łodzią, wartości przedwojennej 30.000 rb., z którego ma utrzymanie, poszukuję panny lub wdowy bezdzietnej, miłej powierzchowności i solidnie mniej więcej odpowiednio zamożną w celu matrymonialnym. Zgłoszenia proszę składać do adm. nin. pisma pod „Młujący spokój”. (2252-b)

Cebulki kwiatowe oraz nasiona

do jesiennego wysiewu polecają

Składy **L. Jasińskiego**

prowadzone od 1870 roku 22.0-b

w Łęczycy, Oddział w Łodzi, Andrzeja 10.

DRUKARNIA

„Rozwój”

Łódź, Al. Kościuszki 41.

Lecznica Lekarzy specjalistów

Piotrkowska 17, (drugie podwórce

orzykuje chorych we wszystkich specjalnościach Röntgen: diagnostyka, leczenie (powierzchnowe i głębokie) Szczepienie ospy. Cena od porady 80,000 mk. — od 9-ej do 5 ej po południu. (626 2s4)

Spirytus 94%

wyższego gatunku za zezwoleniami na cele lecznicze dla kooperatyw, fabryk i różnym instytucjom poleca

Wytwórnia Wódek i Likierów

H. Kowalski

Łódź, Sienkiewicza 50, tel. 19-32. 2221b5

Kąpiele ROYAL

Pańska 53, (przy Benedykta) — Poleca się kąpiele:

Parowo szafkowe, siarczane, żelazne, matońskie, nauheimskie, jodowe z igliwia sosnowego, ziołowe i masaże skuteczne w reuma tyzmie i atretyzmie. Dla pań wyłącznie w poniedziałki i środy od 9 do 7 w. 2216-5

Drobne ogłoszenia

Kupno i sprzedaż:

Ala! Kupuję meble, futra, garnitury, derobę, maszyny do szycia. Pięć najlepiej. 6-go Sierpnia 28, mieszk. 15. 6517-6

Gospodarki podmiejskie 7 i 9 Gmórg sprzedamy natychmiast Zgierz, Paręczewska 3, „Pośrednik”. 6698-1

3 kamienice, 4 młyny wodne 4 lokale handlowe, kilka placów podmiejskich z ogrodami sprzeda Biuro Taszyckiego. Piotrkowska 90, tel. 840. 6722-1

Do sprzedania majątki ziemskie. 15 placów kilkomorgowych pod fabryki, letniska, przy rzecze i lesie. Taszycki, Piotrkowska 90, tel. 840. 6728-1

Futro na oposach Victoria z karakulowym kołnierzem sprzedam, Wólczajska 196, Bronisław Kaszczyk. 6777-1

Kupuję butelki od wódki, płać cę najwyższe ceny Górny Rynek badka Hitmana i N-Zarzewska 59. 6768-8

Kupię duży młynek do mielenia palonego zboża. Brzezińska 56 apteka. 6792-2

Sprzedam dwie nowe dębowe szaty. Kilińskiego 242 Sklep 6796-2

Sklep kolonialno-spożywczy do sprzedania. Wiadomość Kilińskiego 225 6802-3

Sprzedam kożuch dublonki, sur- dut, pierze, kociołek miedzienny. Radwańska 55 m. 12. 6789-1

Pies łowczy, czujny do sprzedania natychmiast. Wiadomość Piotrkowska 199 u dorozorcy. 6794-2

Chcę kupić lub wydzierżawić plac na skład węgla Zgłoszenia Sienkiewicza 37 nr. 37 6781-2

Motor naftowy 5 konny do sprzedania zaraz. Podręczna 33 ślusarnia. 6782-2

Różne:

A kuszerka Drzymała powróciła A Piotrkowska 223. 6574-17

Ważne dla pań krawcowych! Pracownia haftów ręcznych „Wanda”, Nawrot 8, lewa oficyna, parter. 6735-1

Pracownia haftów ręcznych. Sprzedaż wzorów. „Wanda”. Nawrot 8, lewa oficyna, parter. 6736-1

potrzebni ezaladzie na męską i damską pasową robotę Milsza 59 6775-1

Rutynowany nauczyciel udziela lekcji w zakresie szyciu klas. Przyspasaba do egzaminów dla eksternów. Ceny przystępne. 6-go Sierpnia 14 pralnia 6774-3

Wychowawczyni kwalifikowana do 4-letniej dziewczynki potrzebna Benedykta 28 m. 9 między 2-4 p. p. 6770-1

Kto pragnie się nauczyć intro- ligatorstwa niech odstąpi małe, jedno mieszkanie. Oferty pod „Uczeń”. 6780-2

Stangret

z dobrymi świadectwami poszukiwany. Piotrkowska 58 m. 9 Mieszkanie przy stajni. 2206-2

Sztandary

szkolne, cechowe i t. p. wykonawca artystycznie z najlepszych materiałów po cenach przystępnych. G. Bartłomiej, al. św. Anny 3. 2250-b

Kupuję 2124

placę 200 proc. drożej za brylanty, złoto, srebro i biżuterję, zęby sztuczne, garderobę i szale czarne. Zachodnia 32, naprzeciw lombardu, l p., L. Milich. 2208-2

Poszukuje

się zaraz lepszej służącej do zajęcia się starszą pania, wyrażenia w gospodarstwie i domowych zajęciach. Piotrkowska 58 m. 9 2208-2

Na wypłatę!

Firanki, koldry, towary białe męskie i damskie

P. Chari 2015k

Piotrkowska 37, (podwórko)

STUDENT udziela matematyki, łaciny, chemii, języków. Kilińskiego 86-3, druga brama, godzina 7. 6788-1

Udzielam lekcji muzyki tanie na skrzypcach i flecie. Oferty pod „Solista”. 6790-1

pokój przy rodzinie dla jedno- go pana odnajmę. Oferty do Rozwoju pod „Kawaler”. 6795-2

Potrzebna zdolna praczka do pralni. Wólczajska 91 6795-2

Potrzebne szwaczki do szycia bielizny. Zielona 16 m. 3. 6797-1

Koza biała bez rogów szarog- ła. Proszę odrowadzić za wynagrodzeniem F. Szczeciński Kilińskiego 119 6798-2

Przyjmę chłopca do nauki za- kład meblowy Piotrkowska 44 6799-1

Pracownia sukien „Wandy” wy- kończą starannie i elegancko kostjumy od 1,800,000 suknie 1,000,000. Główna 55. 2 piętro front. 6800-1

Kursy francuskiego zbiorowo- oddzielnie. Konwersacja. Kilińskiego 77-2 6801-1

potrzebna bufetowa do restau- racji. Ul. Kilińskiego 115. 6784-2

potrzebna zdolna służąca do gospodarza. Sienkiewicza 15. 6785-1

Zgubione dokumenty

Marcinkiewicz Stanisława zgubił biła dowód osobisty wyd. w gm. Topolice pow. Opoczno. 6778-2

Kurzawiński Władysław zgubił paszport rosyjski wydany w Turku. 6779-2

Wentel Kazimierz zgubił do- wód osobisty kolejowy wydany w wydziale przewozowym Łódź-Kaliska. 6786-2

Cena ogłoszeń: Przed tekstem i w tekście 8,000 mk., za tekstem 8,000 mk., z wyjątkiem 8,000 mk., wśród drobnych 4,500 mk., nekrologi 5,000 mk., komunikaty 5,000 mk., za wiersz milimetrowym miejscowe 50 proc. drożej, graniczne 100 proc. labelkowe i tantryjne ogłoszenia 50 proc. drożej. Stronice przed tekstem dla ogłoszeń podzielną na 8 łamy, za tekstem na 5 łamów. Artykuły bez oznaczenia honorarium Redakcja za bezpłatne. Ogłoszenia przyjmują się do godz. 8-ej, po 8-ej zaliczają się 50 proc. Za terminowe wychodzenia ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Każda nowa podwykła obowiązuje jeszcze przedtem przyjęte ogłoszenia bez przeciwnego zawiadomienia. „Rozwój” można zamawiać w Zglerzu u p. Lacha w Pabjanicach u p. Zatorskiego, ul. Zamkowa